

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

Dissimulatorum plura esse genera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

DE SERMONE

civilisq; cuiusdam siue urbanitatis, siue tractabilitatis plena, qua Socratem præcipue fuisse usum legimus. Quæ è re eiusmodi homines à maioribus nostris dicti sunt Ironici, effectumq; est, ut Ironia species quædam sit uirtutis, de qua post dicemus.

Dissimulatum plura esse genera.

Sunt autem dissimulatum genera quædam, eaq; perniciosissima in ciuitatibus, ac populis. Cum alios uideas, qui sub liberalitatis speciem ipsi quidè sint largitiosi, hacq; ratione studeant clientelis, quibus ciues alios opprimant, seq; efficiant quàm potentissimos, Alios qui dum publica negotia, resq; ciuitatis maxime difficiles, atq; erumnosas diligentissime pariter, ac fortissime obeunt, maximisq; pro patria sese obiectant periculis, clam regno studeant, Illos, qui suscipiendis miserorù patrocinijs, ac popularium causis, factionibus clanculum dent operã, Hos eroganda inter pauperrimos atq; egentissimos quosdam sipe, quo sub specie minutissimæ, ac uulgatissimæ erogationis, fœnus oculant, ac ciues, aduenas, peregrinos clam excaernificent. Differentem Mediolani de religione, deq; hominum moribus Bernardinum, quem merita ipsa inter diuos retulerunt, adhibat sæpius, hortabaturq; mercator quidam, ut multus esset in abominando fœnore, laborare enim urbem ipsa nimio plus eo morbo. Itaq; dū Bernardinus mores, uitamq; exquirat hominis, comperit perditissimum eum esse fœnatorum omnium, illudq; agere, quo cæteris deterritis, liberior ipsi uni fœnerã di relinqueretur prouincia. Horù igitur omnium perinde ut turpe est admodum, ac perniciosum urbibus genus, sic etiam multiplex est, ac diuersum. Videre etiam licet (ut inquit Cicero) plerosq; non tam natura liberales, quàm quadam gloria ductos, ut benefice uideantur face re multa, quæ proficisci ab ostentatione magisquam à uoluntate uideantur. Talis autem simulatio uanitati coniunctior, quàm aut liberalitati, aut honestati. Quod idem dicere de ijs liceat, qui appetitum uoluptatis occultant, honorumq; dissimulant cupiditatem, quippe qui ostentatores uideantur, magisquam temperati, ac continentes. Cognitù ipsi habemus hominem Iurisconsultum, iure iniuriãq; corradentem uindictiq; summaq; pressum auaritia, deq; deo ac religione Christiana male omnino qui sentiat, diebus tamen ferè singulis, siue pro templo, siue pro domus suæ foribus mane, mendicantibus cõ pluribus de manu numulum singulatim præbere, quæ ratione, et auaritiã celet, et animum à religione prorsus alienum. Quæ cogitatione, ac factio quid perditius

perditius dicitur, ac peruersius? Sub sanctitatis autem, ac continentiae opinione quantum mali foueret, frater Hieronymus Ferrariensis ex ordine beatissim, ac maximo sancti uiri Dominici, declarauit, nuper populus ipse quem subduxerat, Florentinus, cuius decreto morte & quidem acerbissima, atrocissimisque cruciatibus excarnificatus est. Itaque uirtutum hoc dissimulationis late quidem patens est, ac per pauci quidem sunt, quemcumque siue ciuium ordinem, siue sacerdotum, aut principum inspicias, in quo non inuenire Suffenum possis, ne Valerij Catulli siue scemina, siue maledictum aspernari uideamur. Qui igitur dissimulatum sint conatus, studia, proposita, iam uidetis. Sub Ferdinando Neapolitanorum Rege agebat Caieta in Cœnobio Gerardus quidam, qui septimum in die cibo abstinere cōsueuisset, ac potu, indeque sanctus habebatur, ac deo carus. Venerabatur illum populus, utque eum adorarent, frequentes ad eum finitimis conueniebant ex oppidis, Tātā hanc hominum opinionem cœnobitæ adaugebant, propter munera quæ templo offerebantur. Misit ad eam rem perspicendam Ferdinandus Masium Aquosam & perspicacem, & abunde expertum uirum, cuius etiam fides esset quàm perspectissima. Is dies nocteisque cum illo septem eodem simul in cubiculo cum egisset, summa cum uigilantia & cura, comperit tandem, & capitis illum, et stomachi pituita laborare, nimisque de humectatione, quo è uicio appetēdi cibi uis illa cōsopita iaceret, ac penē extincta, esseque siue ieiunium illud, siue abstinentiam ad morbum, malumque corporis habitum referendam, uanosque illos esse, rerumque religionis ostentatores, qui persuadere conarentur Genios, hoc est Angelos uictum ad illum quotidianum ferre, ciboque diuino pasce re. Sub Alphonso Rege Ferdinandi huius patre eandem hanc abstinentiam cum ostentaret alius quidam, cuius nomen è memoria excidit, adhibitaque esset cura, nequid esculenti potusque ad illum inferretur, cōpertum postea est sub speciem nocturni luminis (erat enim hibernū tempus) uictitare interim illū è candelis nocturni luminis causa sumministratis, quæ è suaturo cinnamoque constarent, atque è gallinarum pettoribus minutissime contusis, seuo tamen super illito.

Dissimulationem aliquando esse ostentationem.

Quid? quod interdū dissimulatio & ipsa quidem ostentatio quædam est, cuiusmodi esse generis Aristoteles Laconicum arbitratur uestitum, sub illa namque modicitate delitescere elationem, ac superbos spiritus. Quæ de re parcius loquor propter sanctissimos Heremitas, patresque illos, et